

Republika Kosovo Republika Kosovo - Vlada Republike Kosovo
- Vlada - Vlada

Opština Uroševac- Opština Uroševac- Opština Uroševac

**STRATEGIJA
ZA RAZVOJ I OSNAŽIVANJE MLADIH U OPŠTINI UROŠEVAC
2024-2029**

Uroševac, Oktombar 2024

OPŠTINA UROŠEVAC

Dokument „Strategija za razvoj i osnaživanje mladih u opštini Uroševac 2024-2027“ usvojila je Skupština opštine Uroševac, na osnovu odluke sa protokolom broj: 01.Br.104 datuma 31.10.2024.

Sadržaj

Lista skraćenica	2
Govor gradonačelnika opštine	3
1. Uvod	4
2. Pravna osnova	5
3. Metodologija	6
4. Svrha strategije	7
5. Aktuelni izazovi mladih u Uroševcu	7
6. Procena potreba	11
7. Vizija	11
8. Ciljevi	12
9. Praćenje i evaluacija	17
10. Usvajanje i implementacija	17
11. Kontinuirana komunikacija i angažman	18
12. Opštinski akcioni plan za mlade	19

LISTA SKRACENICA

OU	Opština Uroševac
SOU	Skupština Opštine Uroševac
OPF	Odbor za politiku i finansije
OOKOS	Odbor za obrazovanje, kulturu, omladinu i sport
DKOS	Direkcija za kulturu, omladinu i sport
ODO	Opštinska direkcija za obrazovanje
DZSZ	Direkcija za zdravstvo i socijalnu zaštitu
LSOA	Lokalni savet omladinske akcije
MKOS	Ministarstvo kulture, omladine i sporta
MONTI	Ministarstvo obrazovanja, nauke, tehnologije i inovacija
NVO	Nevladine organizacije
DSM	Državna strategija za mlade
VRK	Vlada Republike Kosovo
M&E	Monitoring i evaluacija

Govor gradonačelnika Uroševca, g. Agim Ali

Dragi sugrađani!

Draga omladino Uroševca!

Mladost je bogatstvo celog društva!

Mladi su budućnost države i našeg naroda!

Naša vlada, u čitavoj političkoj istoriji Uroševca, ima najmlađu prosečnu starost. Kretali smo se sa mladima, sa idejom, sa inspiracijom koju donosi energija mladih, noseći same mlade ljude, visoke državne odgovornosti. Ovaj dokument, Strategija za mlade za Opštinu Uroševac, je osnova na kojoj počinju naši budući planovi za mlade, rezultat je rada mladih ljudi na uspostavljanju okvira za napredovanje, podržavanje i usmeravanje mladih ljudi u Uroševcu za narednih godina.

Strategija za mlade za opštinu Uroševac, dolazi po potrebi, da orijentiše našu viziju za mlade ljude sa preciznošću, produženo u vremenu i sa jasnim ciljevima.

Opština Uroševac je najviša institucija u lokalnoj institucionalnoj hijerarhiji. Među zaposlenima u opštinskoj upravi ima dosta zaposlenih mladih godina, vrhunske pripremljenosti za služenje gradu i građanima, pa ovo svedočanstvo jasno i glasno govori o fokusu koji naša vlast ima na mlade ljude, o nepokolebljivoj veri u kapaciteta mladih ljudi. Sudeći po ovome, i ovaj dokument je prirodno proizvod ovakvog pristupa, tog motiva da zajedno težimo naprijed.

Naš pristup koji smo do sada implementirali, bio je i ostao podrška mladim ljudima, u njihovim društvenim inicijativama, u razvojnim projektima, u planovima i viziji poslovanja mladih ljudi, stoga smo odlučni da umnožimo svim svojim kapacitetima ovu podršku što rezultira većim mogućnostima za mlade u Uroševcu.

Želim da izrazim najiskrenije zahvalnost svim mladim ljudima, radnim timovima i svim saradnicima ovog dokumenta, kako bismo predstavili našu jasnu viziju i istinske omladinske politike za Uroševac mladih za naredne godine.

Hvala vam!

1. UVOD

Uroševac je relativno novi grad; međutim, područja oko njega bila su naseljena prije 6.000 do 8.000 godina. Arheološki nalazi u Varošu, 3 km južno od Uroševca, dokazuju da su ova područja bila naseljena još od ranog neolita.

Uroševac služi kao opštinski i regionalni centar u južnom delu Kosovske ravnice. Geografski se nalazi na 42°22'80" severne geografske širine i 21°09'12" istočne geografske dužine, na prosečnoj visini od 850 metara nadmorske visine. Grad je važno čvorište koje ga povezuje sa Prištinom na severu i dalje sa centralnom Evropom, sa Skopljem na jugu prema Grčkoj, sa Prizrenom i Peći na zapadu prema Albaniji, Crnom Gorom i jadranskim zemljama, kao i sa Gnjilanom na istoku prema istočnom Balkanu i Bliskom istoku.

Udaljenosti od Uroševca do Prištine, Skoplja, Gnjilana i Prizrena su 38 km, 48 km, 32 km i 70 km. Uroševac je sa svim ovim gradovima povezan magistralnim putem, a sa Skopljem, Prištinom i Prizrenom autoputem. Pored toga, Uroševac se nalazi 40 km od međunarodnog aerodroma Priština.

Uroševac je regionalni centar koji obuhvata obližnje opštine: Štimlje, Štrpce, Kačanik i Elez Han. Važne turističke atrakcije u blizini Uroševca su Brezovica, koja postaje međunarodni centar za skijanje i planinski turizam i nalazi se 40 km jugozapadno od grada; Pećina Gadime, jedinstveni mermerni spomenik koji se nalazi 20 km severno od Uroševca; Banja Klokot, poznato na Balkanu po zdravstvenoj rehabilitaciji i lečenju reumatskih bolesti, koje se nalazi 20 km istočno; i Bifurkacija Nerodimka, redak hidrografski fenomen koji se nalazi samo 1 km zapadno od Uroševca.

Železnica povezuje Uroševac sa Skopljem na jugu i istoku, dok sa Prištinom i Mitrovicom na severu, olakšavajući veze sa evropskim zemljama.

Tokom godina, Uroševac je prepoznat po svojoj aktivnoj i uspešnoj omladini. Shodno tome, strategija za razvoj i osnaživanje mladih u opštini Uroševac će biti dizajnirana da dalje doprinosi ovim komponentama, zadržavajući mlade u centru.

Ova strategija će uključivati širok spektar akcija usmerenih na rešavanje potreba i potencijala mladih ljudi u različitim aspektima njihovog života. To uključuje obrazovanje, zapošljavanje, učešće u donošenju odluka, zdravlje, kulturu i sport, kao i uključivanje u ekonomski i društveni razvoj mladih u opštini Uroševac.

Strategija je planski i orijentacioni dokument koji ima za cilj da odgovori na potrebe, izazove i mogućnosti sa kojima se suočavaju mladi ljudi u opštini Uroševac. Definiše jasan i koordiniran pristup za podršku njihovom razvoju u različitim aspektima života. Efikasna strategija za mlade u Uroševcu je ključna da bi se obezbedilo da mladi ljudi, koji čine važan deo stanovništva, budu angažovani, osnaženi i doprinose ekonomskom i društvenom razvoju naše opštine.

Neki ključni aspekti koji će biti uključeni u strategiju su:

- Razvoj neformalnog obrazovanja i veština,
- Razvijanje komponente volontiranja,
- Tehnologija, inovacije i omladinsko preduzetništvo,
- Učešće mladih u odlučivanju i lokalnoj politici,
- Dobrobit, mentalno zdravlje i sigurnost mladih,
- Kultura, umetnost, sport i fizička aktivnost,
- Zaštita životne sredine i promocija zelene ekonomije,
- Podrška nevećinskim zajednicama,
- Podrška mladim osobama sa invaliditetom,
- Podrška mladima iz drugih marginalizovanih grupa.

Ovaj strateški dokument će biti u potpunosti usklađen sa Državnom strategijom za mlade 2024-2032.

Državna strategija za mlade 2024-2032 je posvećenost Vlade Republike Kosovo da garantuje mladim stanovnicima Kosova platformu za ostvarivanje njihovih prava i potencijala.

Kroz političke mere i planirane akcije, ova strategija ima za cilj da mladima pruži mogućnosti i iskustva koja podržavaju njihovu integraciju u društvo i osnažuju ih kao nositelje razvoja inkluzivnog i održivog društva. Pod pojmom „mladi“, ova Strategija, kao i Državna strategija za mlade 2024-2032, označava sve osobe starosti od 15 do 29 godina, što predstavlja starosnu grupu na koju se ova Strategija odnosi. Ovaj termin je predviđen i u nacrtu Zakona o mladima i u skladu je sa definicijom mladih koja se koristi u Evropskoj strategiji za mlade 2019-2027.

2. ZAKONSKA OSNOVA

Za izradu strategije za osnaživanje i razvoj mladih u opštini Uroševac, konsultovali smo specifične pravne osnove zakona na snazi Republike Kosovo i opštine Uroševac. Prikupili smo informacije o trenutnoj zakonskoj regulativi koja se odnosi na mlade i potrebnu dokumentaciju za izradu takve strategije.

Dokumenti koje smo koristili kao pravni osnov uključuju:

- Zakon br. 03/L-040 za lokalnu samoupravu
- Zakon br. 05/L-031 za opšti upravni postupak
- Administrativno uputstvo (VRK) br. 07/2018 za planiranje i izradu strateških dokumenata i akcionih planova
- Priručnik za planiranje, izradu i praćenje strateških dokumenata i njihovih akcionih planova
- Državna strategija za mlade 2024-2032 (mkrs-ks.org)
- Statut opštine Uroševac

Kao radna grupa, tražili smo da Strategija za razvoj i osnaživanje mladih ima neophodnu zakonsku osnovu koja će se koristiti tokom procesa njene izrade. U tu svrhu, takođe smo konsultovali Pravne službenike opštine Uroševac kako bismo osigurali da je dokumentacija uzeta kao osnova relevantna i pogodna za rad radne grupe i za proces izrade Strategije do njenog usvajanja.

Generalno, za izradu strategije za osnaživanje i razvoj mladih u Uroševcu, bilo je važno konsultovati postojeće zakonodavstvo koje pokriva oblast mladih i druga pitanja koja se odnose na administrativni aspekt.

3. METODOLOGIJA

Proces izrade Strategije obuhvatao je faze formiranja upravljačkog tima, analizu postojećeg stanja, uključivanje i konsultacije sa zainteresovanim stranama, utvrđivanje strateških ciljeva i prioriteta, izradu plana, implementaciju i mehanizme koordinacije, praćenje i evaluaciju, kao i komunikacija i kontinuirani angažman.

Formiranje upravljačkog tima, prema odluci br. 61/24 od 21.03.2024. godine gradonačelnika Opštine Uroševac, g. Agim Aliu je uključio predstavnike lokalnih institucija, omladinskih organizacija, privatnog sektora i stručnjake u relevantnim oblastima kako bi vodili proces i osigurali široko učešće i konsultacije.

Analiza situacije i identifikacija potreba izvršena je kroz sastanke sa različitim interesnim grupama kako bi se odgovorilo na trenutne izazove i potrebe mladih u Uroševcu.

Uključivanje i konsultacije sa zainteresovanim stranama se vrše identifikacijom i uključivanjem nevladinih organizacija, lokalnih zajednica i interesnih grupa kako bi se osiguralo da perspektive i potrebe svih zainteresovanih strana budu efektivno predstavljene.

Definicija strateških ciljeva i prioriteta zasniva se na analizi potreba i težnji mladih ljudi sa ciljem da se za njih ponude efikasna i održiva rešenja.

Izrada plana izrade strategije obuhvatila je definisanje konkretnih ciljeva, detaljnih radnji, definisanje odgovornosti i rokova za obezbeđivanje njene implementacije.

Mehanizmi implementacije i koordinacije će osigurati da sve uključene institucije budu odgovorne za implementaciju strategije i da se finansijska sredstva koriste efikasno i transparentno.

Monitoring i evaluacija će biti redovna i objektivna kako bi se osigurao napredak i identifikovali izazovi za poboljšanje strategije za mlade u Uroševcu.

Usvajanje i implementacija strategije će se zasnivati na konačnom dokumentu koji je izrađen i koji će osigurati široko učešće zainteresovanih strana kako bi se garantovalo postizanje ciljeva strategije.

Kontinuirana komunikacija i angažovanje biće od suštinskog značaja za informisanje mladih i zainteresovanih strana i njihovo učešće u sprovođenju strategije za mlade u opštini Uroševac.

4. CILJ STRATEGIJE

Opšti cilj strategije je da pomogne osnaživanje i razvoj mladih u opštini Uroševac. Ovaj dokument ima za cilj da mladim ljudima pruži priliku za obuku i lični razvoj, povećavajući njihove veštine da budu aktivni i produktivni građani u društvu.

U tom kontekstu, neki specifični ciljevi strategije koje smo uključili su:

1. **Tehnologija, inovacije i omladinsko poduzetništvo:** Priprema mladih za tržište rada i pomoć u razvoju u različitim profesijama.
2. **Učešće mladih u donošenju odluka i lokalnim politikama:** Jačanje aktivnog učešća mladih u donošenju odluka i lokalnim procesima.
3. **Dobrobit, mentalno zdravlje i sigurnost mladih:** Promoviranje zdravih stilova života i pružanje usluga za dobrobit mladih.
4. **Jednakost i inkluzivnost:** Osiguravanje ravnopravnosti i učešća svih mladih u društvenom i političkom životu zajednice. Ovde se preporučuje podrška nevećinskim zajednicama, podrška mladima sa invaliditetom i podrška mladima iz drugih marginaliziranih grupa.
5. **Razvijanje komponente volontiranja:** Podsticanje mladih da se uključe u volonterski rad i doprinose dobrobiti zajednice.
6. **Kultura, umetnost, sport i fizička aktivnost:** Podsticanje mladih na bavljenje fizičkim i sportskim aktivnostima, kao i umetnošću, kulturom i kulturnom baštinom.
7. **Zaštita životne sredine i promocija zelene ekonomije:** Podrška inicijativama koje promovišu zelenu ekonomiju i čistu, zelenu okolinu.

U svim ovim oblastima namera je da mladi imaju aktivnu ulogu i utiču na razvoj i dobrobit svoje zajednice. Iz tog razloga, njihova uključenost u procese donošenja odluka i pružanje mogućnosti za lični i profesionalni razvoj je uvijek od suštinskog značaja. Poseban fokus je dat inkluziji mladih sa invaliditetom kako bi se osiguralo ravnopravno učešće sa drugima u društvenom i političkom životu zajednice. Svaki određeni cilj će dobiti posebnu pažnju.

5. AKTUELNI IZAZOVI MLADIH

Mladi u Uroševcu, kao što je slučaj u mnogim drugim opštinama na Kosovu, suočavaju se sa različitim izazovima koji utiču na njihov lični, profesionalni i društveni razvoj. Ovi izazovi, iako su različiti po prirodi, često imaju zajedničke korene s onima s kojima se susreću u mnogim drugim zemljama, uključujući nedostatak mogućnosti zapošljavanja u zanimanjima u skladu sa stručnom obukom, pitanja mentalnog zdravlja, nedostatak inkluzije, nedostatak rekreativnih aktivnosti - sport, izazovi društvene i političke integracije, kao i uticaj prekomerne upotrebe tehnologije.

Urađena je detaljnija analiza nekih od ovih izazova kako bi se identifikovali konkretni koraci koji se mogu preduzeti za poboljšanje uslova i mogućnosti za mlade u ovim oblastima. Ovaj analitički stav pomaže da se osmisle strategije koje imaju za cilj efikasno rešavanje ovih prepreka, omogućavajući omladini Uroševca da postigne potpun i uravnotežen razvoj.

5.1. Nedostatak mogućnosti zapošljavanja prema stručnom osposobljavanju

Jedan od najvećih izazova za mlade ljude u Uroševcu je nedostatak mogućnosti zapošljavanja prema profilima ili stručnoj obuci. Uprkos naporima da se poboljša ekonomska situacija, visoka stopa nezaposlenosti po zanimanjima ostaje veliki problem. Mladi se često suočavaju sa skučenim tržištem rada,

gde su mogućnosti zapošljavanja ograničene, a konkurencija velika. To ih prisiljava da rade druge poslove koji nisu u skladu sa njihovom obukom, što mnoge od njih navodi da traže prilike u inostranstvu ili se angažuju na poslovima koji ne ispunjavaju njihove profesionalne aspiracije.

Međutim, prema Zavodu za zapošljavanje u Uroševcu, što se tiče Strategije za razvoj i osnaživanje mladih u oblasti zapošljavanja, Zavod za zapošljavanje u Uroševcu, preko Zavoda za zapošljavanje Republike Kosovo i sredstvima EU, ove godine (2024.) započela je sa pilotiranjem programa Garancija za mlade za 3 godine (2024. - 2026.) upravo za starosnu grupu 15 - 29 godina. U cilju realizacije ovog programa, pored obuka i sertifikacija koje se nude u CSO-u, kao i kod raznih operatera koji su akreditovani od strane Ministarstva prosvete u raznim profesijama za pripremu mladih za tržište rada, neki od radnih mesta Također se nude poticajne šeme kao što su:

- Plaćeni staž
- Plaćena obuka na poslu
- Subvencija plata
- Grantovi za samozapošljavanje

Ove mere imaju za cilj da pomognu mladim ljudima da se efikasnije integrišu na tržište rada i ostvare svoje profesionalne aspiracije, doprinoseći istovremeno ekonomskom razvoju zajednice.

5.2. Pitanja mentalnog zdravlja i dobrobiti

Mentalno zdravlje mladih je veoma važno i složeno pitanje, jer se nalaze u životnoj fazi koja je podložna mnogim promenama i životnim izazovima. Neki ključni problemi koji utiču na mentalno zdravlje mladih ljudi su:

- **Stres i pritisak:** Mladi se suočavaju sa stresom iz škole, porodice, društva i mnogih drugih. Pritisak da se dobro uči u školi, pronađe uspješna karijera i nosi se s fizičkim i emocionalnim promenama adolescencije može uzrokovati stres i anksioznost.
- **Utjecaj medija i društvenih mreža:** Društveni mediji igraju veliku ulogu u oblikovanju percepcije i emocija mladih ljudi, značajno utječući na njihovo mentalno zdravlje.
- **Porodični problemi:** Porodični sukobi, kao i odvajanje roditelja, izvor su stresa i anksioznosti za mlade ljude. Podrška i pozitivna porodična sredina je neophodna za njihovo mentalno blagostanje.
- **Depresija i anksioznost:** Ovo su dva najčešća problema mentalnog zdravlja među mladima, koji mogu proizaći iz stresnih situacija, ali također mogu biti povezani s biološkim i genetskim faktorima.
- **Uticaj školskog okruženja:** Okruženje u školama ima značajan uticaj na mentalno zdravlje mladih. Nedostatak uključenosti, problemi sa maltretiranjem ili stigma oko pitanja kao što su seksualna orijentacija ili rodni identitet mogu uzrokovati ozbiljne probleme mentalnog zdravlja.

Da bi se poboljšalo mentalno zdravlje mladih, od vitalne je važnosti pružiti mogućnosti i podršku za upravljanje stresom, promovirati inkluziju i stvoriti sigurno i podržavajuće okruženje ne samo u porodici, već i u školama i drugim društvenim okruženjima. Takođe je neophodno obezbediti prioritetni pristup zdravstvenim uslugama i uslugama mentalnog zdravlja za one kojima su potrebne.

5.3. Nedostatak inkluzivnosti među mladima

Nedostatak osjećaja uključenosti među mladima predstavlja veliki izazov za njihovo mentalno i emocionalno zdravlje i dobrobit. Kada se pojedinci osjećaju izolirano ili isključeno iz društvenih grupa,

moгу doživjeti duboke osjećaje usamljenosti, anksioznosti i depresije. Neki od faktora koji doprinose ovom osjećaju nedostatka uključenosti su:

- **Bulizam/Maltretiranje:** U okruženjima kao što su škole i drugi društveni konteksti, maltretiranje može dovesti do izolacije i isključivanja mladih ljudi. To negativno utječe na njihovo samopoštovanje i sposobnost da razvijaju zdrave odnose s drugima.
- **Osećaj nezadovoljstva sobom:** U nekim slučajevima, nezadovoljstvo sobom može uzrokovati da se mladi ljudi osjećaju distancirano od drugih. Nesigurnost u ličnim odnosima i osjećaj neadekvatnosti mogu dovesti do društvene izolacije.
- **Uticaj medija i društvenih mreža:** Slike nedostižne ljepote i savršenstva predstavljene na društvenim mrežama mogu kod mladih potaknuti osjećaj nezadovoljstva sobom, dovodeći ih do osjećaja isključenosti iz visokih društvenih standarda.
- **Porodični problemi:** Odrastanje u porodičnom okruženju punom sukoba ili nedostatak odgovarajuće podrške i brige može dovesti do osjećaja usamljenosti i izolacije.

Za rešavanje ovih izazova i promoviranje osjećaja uključenosti među mladim ljudima, posebno uključujući nevećinske zajednice, osobe sa invaliditetom i druge marginalizirane grupe, neophodno je izgraditi okruženje u kojem se osjećaju prihvaćeno i podržano. To zahteva podizanje svesti o posledicama zlostavljanja, provođenje programa emocionalne podrške u školama i zajednicama i promoviranje kulture tolerancije i poštovanja svih oblika različitosti i identiteta.

5.4. Nedostatak rekreativnih i sportskih aktivnosti

Nedostatak rekreativno-sportske aktivnosti u životu mladih je ozbiljan problem za njihovo fizičko i psihičko zdravlje. U doba u kojem tehnologija dominira svakodnevnim životom, mnogi mladi ljudi su manje zainteresirani za sudelovanje u aktivnostima na otvorenom i sportu. Ovaj nedostatak aktivnosti može se pripisati nekoliko ključnih faktora:

- **Tehnologija i video igre:** Intenzitet upotrebe elektronskih uređaja i video igara zamenio je vreme koje je moglo biti posvećeno fizičkom vežbanju i sportu.
- **Nedostatak slobodnog vremena:** Raspored prepun akademskih, profesionalnih obaveza i drugih dnevnih zadataka ostavlja malo prostora za rekreativne aktivnosti izvan uobičajene rutine.
- **Nedostatak motivacije:** Jedan broj mladih ljudi može imati nedostatak motivacije za bavljenje fizičkim aktivnostima, bilo kao rezultat nezainteresovanosti, stresa ili opšteg osjećaja nesigurnosti i demoralizacije.
- **Nedostatak finansijskih sredstava i infrastrukture:** U nekim slučajevima, nedostatak odgovarajuće sportske infrastrukture ili potreba za korištenjem plaćenih sportskih prostora može ograničiti mogućnosti mladih ljudi da budu fizički aktivni.

Za rešavanje ovog problema neophodno je izgraditi i promovirati okruženje koje podstiče fizičku aktivnost mladih ljudi. Ovo se može postići kroz:

- **Pružanje programa sporta i rekreacije u školama i zajednicama:** Stvaranje pristupačnih i atraktivnih mogućnosti za sve mlade ljude.
- **Unapređenje sportske infrastrukture:** Ulaganje u izgradnju i održavanje sportskih objekata i prostora koji su svima lako dostupni.
- **Edukacija o zdravstvenim prednostima:** Podići svest o prednostima koje fizička aktivnost pruža za fizičko i mentalno zdravlje, uključujući smanjenje stresa i poboljšanje raspoloženja.

- **Podsticanje motivacije:** Uvođenje aktivnosti koje su zabavne i koje uključuju mlade ljude, stvarajući zdravu i živahnu rekreativnu kulturu.

Iz šire perspektive, ovi koraci ne samo da će pomoći poboljšanju fizičkog i mentalnog zdravlja mladih ljudi, već će doprinijeti i formiranju živahnijeg i inkluzivnijeg društva.

5.5. Izazovi društvene i političke integracije

Mladi ljudi u Uroševcu, kao i u mnogim drugim delovima Kosova, stalno se suočavaju sa izazovom društvene i političke integracije. Njihovo učešće u procesima donošenja odluka, ne samo na lokalnom, već i na nacionalnom nivou, neophodno je za izgradnju inkluzivnog i demokratskog društva.

Međutim, do danas nedostatak adekvatnih platformi koje omogućavaju aktivno učešće mladih rezultirao je njihovim isključenjem iz diskusija i odluka koje se na njih direktno tiču. Iako se ova situacija značajno popravila posljednjih godina, još uvek ima mnogo prostora za poboljšanje.

Kako bismo se suočili s ovim izazovom i promovirali uključivanje mladih u politički i društveni život, važno je:

- **Podizanje svesti i pružanje obuke mladima:** Razvoj obrazovnih programa i programa obuke koji uče mlade ljude o njihovim pravima, odgovornostima i procesima donošenja odluka može promovirati njihovu uključenost.
- **Kreirati nove platforme i poboljšati postojeće:** Platforme koje omogućavaju i promovišu dijalog i aktivno uključivanje mladih u politiku treba proširiti i učiniti dostupnijim.
- **Izgradite mostove između mladih ljudi i donositelja odluka:** Poticanje sastanaka i diskusija između mladih ljudi i političara može smanjiti distancu i povećati njihov uticaj na odluke koje se tiču njih.

Poboljšanje ovih aspekata će doprinijeti dinamičnijem i inkluzivnijem društvu, u kojem se glas mladih ne samo čuje, već ima i direktan uticaj na formiranje lokalnih i nacionalnih politika i praksi.

5.6. Uticaj prekomerne upotrebe tehnologije

Tehnologija i društvene mreže, kao i svuda, imaju dvostruki uticaj na živote mladih ljudi u Uroševcu. S jedne strane, oni pružaju platforme za učenje, kreativnost i društveno povezivanje, otvarajući tako nove mogućnosti koje pre nisu bile dostupne. S druge strane, prekomerna i neselektivna upotreba ovih alata može uzrokovati društvenu izolaciju, ovisnost i negativne uticaje na mentalno zdravlje, čineći mladim ljudima i njihovim roditeljima izazov da upravljaju ovim efektima.

Na Kosovu je upotreba Interneta za društvene aktivnosti znatno veća nego u obrazovne ili profesionalne svrhe, sa samo 50% mladih ljudi koji ga koristi za učenje ili rad. Ovo pokazuje jasan nedostatak tehnološke orijentacije za podršku ličnom i profesionalnom razvoju mladih ljudi.

Izazovi sa kojima se suočavaju mladi u Uroševcu zahtevaju koordinisan odgovor vlade, privatnog sektora, nevladinih organizacija i zajednice uopšte. Od suštinskog je značaja da se poduzmu mere za rešavanje ovih izazova kako bi mladi ljudi imali priliku da se razvijaju u svim dimenzijama svog života. Konačno, trenutni izazovi mladih ljudi u opštini Uroševac odražavaju niz širokih pitanja koja ometaju njihov puni razvoj i uključivanje u društvo.

Rešavanje ovih izazova zahteva aktivnu posvećenost lokalne uprave, zajednice i civilnog sektora da se zadovolje potrebe i aspiracije mladih i da se izgradi povoljnije okruženje za njihovu budućnost.

6. PROCENA POTREBA

Procena potreba za strategiju ima za cilj da definiše i opiše potrebe mladih ljudi na jasan i sveobuhvatan način, fokusirajući se na njihove izazove, mogućnosti i prioritete. Ovaj proces je od vitalnog značaja za razvoj uspešne i efikasne strategije za mlade.

Glavne potrebe koje su identifikovane od strane mladih u Uroševcu uključuju:

1. Podrška zapošljavanju u njihovim profesionalnim oblastima, osiguravajući usklađenost između obrazovanja i tržišta rada.
2. Promoviranje mentalnog zdravlja kroz zdravstveno obrazovanje i inicijative podizanja svesti.
3. Promoviranje jednakosti i inkluzivnosti kao osnovnih društvenih vrednosti.
4. Promocija sporta i fizičke aktivnosti kao dela zdravog načina života.
5. Podrška društvenoj i političkoj integraciji mladih ljudi, uključujući ih u procese donošenja odluka.
6. Edukacija mladih o pravilnoj i sigurnoj upotrebi tehnologije.
7. Organizacija kampanja podizanja svesti protiv devijantnog ponašanja kao što je nasilje, droga, pušenje, alkohol itd. i promocija zdravog načina života.
8. Pružanje mogućnosti za praktičan i volonterski rad u opštinskim institucijama, organizacijama i privatnim preduzećima.
9. Osnaživanje mladih ljudi iz ruralnih područja pristupom obrazovanju i jednakim mogućnostima.
10. Pružanje mogućnosti za neformalno obrazovanje, povećanje dostupnosti i kvaliteta programa.
11. Obezbeđenje prostora za mlade koji se mogu besplatno koristiti za razne aktivnosti.
12. Lak, zgodan i besplatan pristup opštinskoj sportskoj i kulturnoj infrastrukturi za mlade.
13. Pristup javnoj i službenoj dokumentaciji i podizanje odgovornosti lokalnih institucija.
14. Proširivanje mogućnosti za programe razmene iskustava, edukacije i dobre prakse na nacionalnom i regionalnom nivou.

Ovi prioriteti pružaju solidnu osnovu za osmišljavanje i implementaciju sveobuhvatne strategije koja se bavi potrebama mladih i doprinosi njihovom punom i održivom razvoju.

7. VIZIJA

Opština Uroševac je posvećena stvaranju povoljnog okruženja koje omogućava mladim ljudima da u potpunosti ostvare svoj potencijal i doprinesu razvoju društva. Vizija je izgradnja kulture inkluzivnosti, u kojoj su mladi ključni akteri razvojnih procesa, sposobni da donesu inovacije i nove ideje koje će pomoći napredovanju opštine i društva u celini. Ovo učešće ne samo da stimuliše ekonomski i društveni razvoj, već i povećava građanski angažman i osećaj pripadnosti među mladima.

8. CILJEVI

Ciljevi strategije su oni konkretni i jasni ciljevi koji se žele postići njenom implementacijom. Ovi ciljevi su razvijeni kako bi odgovorili na identifikovane potrebe mladih ljudi i da bi pomogli u postizanju ukupne vizije i misije strategije.

Strateški cilj za opštinu Uroševac je da obezbedi pogodnu i podsticajnu sredinu koja promoviše razvoj mladih ljudi u svim aspektima njihovog života. Ovaj cilj uključuje unapređenje mogućnosti zapošljavanja koje odgovaraju njihovim profesionalnim veštinama i obuci, aktivno učešće mladih u kulturnim, sportskim i društvenim aktivnostima, kao i promociju jake kulture koja potiče uključivanje mladih u donošenje odluka i razvojni procesi opštine.

Dakle, specifični ciljevi strategije imaju za cilj:

- Poboljšati kvalitet i kompatibilnost zapošljavanja za mlade ljude u Uroševcu.
- Povećati učešće mladih u kulturnom, sportskom i društvenom životu zajednice.
- Ojačati angažman mladih u procesima donošenja odluka, čineći ih aktivnim sudionicima u razvoju lokalnih politika koje se na njih direktno tiču.
- Izgraditi i podržati kulturu inkluzije u kojoj se mladi ljudi osjećaju cenjeni i motivisani da doprinesu svom društvu.

Kroz ove ciljeve, opština Uroševac je posvećena stvaranju okruženja koje ne samo da podržava lični i profesionalni razvoj mladih ljudi, već i čini zajednicu dinamičnijom, ujedinjenijom i pripremljenom za buduće izazove.

Specifični cilj 1: Priprema mladih za tržište rada i pomoć u njihovom profesionalnom razvoju u različitim oblastima.

Planirane aktivnosti za realizaciju ovog cilja su sledeće:

- 1.1. **Kreiranje programa obuke i edukacije:** Osmišljavanje i implementacija programa obuke i edukacije koji daju praktične veštine i osnovna znanja u različitim profesionalnim oblastima. Ovi programi će uključivati sesije obuke usmerene na razvoj veština neophodnih za današnje tržište rada.
- 1.2. **Pružanje mogućnosti stažiranja i zapošljavanja:** Identifikacija i kreiranje mogućnosti stažiranja i zapošljavanja za mlade ljude u različitim institucijama, kompanijama i organizacijama. Ova aktivnost također uključuje izgradnju veza sa industrijama i mrežama profesionalnih kontakata kako bi se pomoglo mladim ljudima da pronađu i iskoriste konkretne mogućnosti.
- 1.3. **Mentorstvo i individualno savjetovanje:** Pružanje personalizirane podrške i savetovanja mladim ljudima, uključujući pomoć u izradi planova karijere i identifikiranju mogućnosti za profesionalni razvoj.
- 1.4. **Organizacija događaja i radionica:** Organizacija događaja i radionica orijentiranih na tržište rada, uključujući seminare, sastanke sa potencijalnim poslodavcima kroz sajmove poslova, te informativne sesije sa uspešnim profesionalcima iz različitih oblasti.
- 1.5. **Razvijanje mekih veština:** Poboljšanje mekih veština mladih ljudi, kao što su komunikacija, upravljanje vremenom i saradnja, kao i razvoj drugih veština koje su važne za uspeh u odabranim profesijama.
- 1.6. **Pripremanje za traženje posla:** pružanje podrške mladima u pripremi životopisa, prpratnih pisama, priprema za intervju za posao, traženje mogućnosti za posao putem specijalizovanih platformi i profesionalnih mreža.

Ove aktivnosti su osmišljene da podrže mlade ljude u njihovoj pripremi i integraciji na tržište rada, pomažući im da postanu aktivni i uspešni učesnici u lokalnoj ekonomiji i šire.

Specifični cilj 2: Jačanje aktivnog učešća mladih u donošenju odluka i lokalnim procesima.

Planirane aktivnosti za realizaciju ovog cilja uključuju:

- 2.1. **Kreiranje platformi i foruma:** Organiziranje sastanaka, foruma i otvorenih aktivnosti koje pružaju prostor mladim ljudima na lokalnom nivou da razmjenjuju ideje, izraze svoje stavove i aktivno učestvuju u diskusijama o pitanjima koja utiču na zajednicu.
- 2.2. **Podsticanje zastupljenosti mladih u lokalnim institucijama:** Podsticanje i podrška mladima da učestvuju u telima za donošenje odluka i savetodavnim grupama, uključujući lokalna veća, omladinske nevladine organizacije, kulturne i sportske organizacije i druge strukture koje donose odluke.
- 2.3. **Pružanje obuke i veština za građanski angažman:** Organiziranje treninga i aktivnosti koje osposobljavaju mlade ljude s potrebnim veštinama za učešće u društvenom aktivizmu i uključivanje u demokratske i građanske procese
- 2.4. **Stvaranje partnerstava sa omladinskim organizacijama i civilnim društvom:** Saradnja sa omladinskim organizacijama i civilnim društvom na organizovanju događaja, projekata i kampanja koje promovisu učešće mladih u donošenju odluka i lokalnim procesima.
- 2.5. **Upotreba tehnologije i društvenih medija:** Upotreba tehnologije i društvenih medija za komunikaciju i mobilizaciju mladih ljudi da učestvuju u diskusijama i procesima donošenja odluka, uključujući korištenje posebnih platformi društvenih medija i aplikacija namenjenih ovoj svrsi.
- 2.6. **Stvaranje politika i struktura koje podstiču učešće mladih:** Razvijanje i implementacija lokalnih politika koje promovisu učešće mladih u donošenju odluka i građanskim procesima, uključujući politike mladih i forume mladih.

Ove aktivnosti imaju za cilj jačanje glasa i uticaja mladih u lokalnim razvojima, čineći ih aktivnim sudionicima i donosiocima odluka u političkom i društvenom životu svoje zajednice.

Specifični cilj 3: Promoviranje zdravog načina života i pružanje usluga za dobrobit mladih.

Planirane aktivnosti za realizaciju ovog cilja uključuju:

- 3.1. **Organizacija programa edukacije i podizanja svijesti:** Razvoj i implementacija programa edukacije i podizanja svesti koji promovisu zdrav način života. Ovi programi će uključivati informacije o zdravoj prehrani, važnosti fizičke aktivnosti, važnosti dobrog sna i tehnikama upravljanja stresom.
- 3.2. **Pružanje individualnog savetovanja i podrške mladima:** Pružanje individualnog savetovanja i podrške mladima da vode zdrav način života, uključujući pomoć u postavljanju ličnih ciljeva i strategija za njihovo postizanje.
- 3.3. **Organizacija fizičkih i sportskih aktivnosti:** Organizovanje širokog spektra fizičkih i sportskih aktivnosti, uključujući sportske turnire, takmičenja, časove vežbanja i stalne sportske programe koji podstiču mlade da ostanu aktivni.
- 3.4. **Stvaranje zdravog okruženja:** Obezbeđivanje i unapređenje zdravog okruženja u školama, zajednici i na javnim prostorima, uključujući obezbeđivanje zdravih obroka u obrazovnim institucijama i prostorima za sportske aktivnosti u zajednici.
- 3.5. **Upotreba tehnologije za promociju zdravlja:** Razvoj i implementacija aplikacija i digitalnih platformi koje potiču i pomažu mladima da prate i poboljšaju svoje zdravlje, uključujući aplikacije za fizičku obuku i praćenje ishrane.

3.6. Pružanje specijalističkih zdravstvenih usluga: Omogućavanje pristupa specijalističkim zdravstvenim uslugama za mlade ljude, uključujući psihološke usluge, seksualnu i reproduktivnu zdravstvenu zaštitu i brigu o specifičnim zdravstvenim problemima mladih.

Ove aktivnosti su osmišljene da pomognu u podizanju svesti i poboljšanju zdrave prakse među mladima, čineći ih sposobnijim da efikasno upravljaju svojim fizičkim i mentalnim zdravljem.

Specifični cilj 4 : Osigurati ravnopravnost i učešće svih mladih u društvenom i političkom životu zajednice, sa fokusom na podršku nevećinskim zajednicama, mladima sa invaliditetom i drugim marginalizovanim grupama.

Planirane aktivnosti za realizaciju ovog cilja uključuju:

- 4.1. **Stvaranje inkluzivnog okruženja:** Obezbeđivanje i unapređenje okruženja u školama, javnim institucijama i zajednicama koje podstiču aktivno učešće svih mladih ljudi. Ovo posebno uključuje poboljšanje pristupa za mlade ljude sa invaliditetom i predstavnike nevećinskih zajednica.
- 4.2. **Izgradnja partnerstva sa organizacijama civilnog društva:** Saradnja i razvoj partnerstva sa organizacijama civilnog društva koje zastupaju i štite interese mladih iz marginalizovanih grupa, uključujući one koji rade sa mladima sa invaliditetom, mlade iz siromašnih zajednica i mlade ljude sa različitim društvenim i kulturnim iskustva.
- 4.3. **Pružanje obuka i informativnih kampanja:** Organizovanje aktivnosti obuke i informisanja koje pomažu mladim ljudima da shvate svoja prava i političke procese, kao i da nauče načine da efikasno učestvuju u društvenom i političkom životu zajednice.
- 4.4. **Podsticanje zastupljenosti različitosti u lokalnim institucijama:** Podsticanje i podrška zastupljenosti različitosti u društvenim i institucionalnim mehanizmima i savetodavnim grupama, osiguravajući da mladi ljudi iz različitih zajednica i marginalizovanih grupa imaju glas u procesima donošenja odluka.
- 4.5. **Pružanje savjetovanja:** Pružanje specijaliziranog savetovanja za mlade ljude kojima je potrebna posebna podrška za učešće u društvenom i političkom životu zajednice, posebno za mlade osobe sa invaliditetom i one iz nevećinskih zajednica.

Ove aktivnosti su neophodne kako bi se osiguralo da se svi mladi ljudi, bez obzira na izazove i prepreke koje mogu imati, osjećaju uključeni i cenjeni u razvoju svoje zajednice.

Specifični cilj 5: Podsticanje mladih da se uključe u volonterski rad kako bi doprineli dobrobiti zajednice.

Planirane aktivnosti za realizaciju ovog cilja uključuju:

- 5.1. **Promoviranje svesti i motivacije:** Organizacija kampanja podizanja svesti i motivacije za mlade kroz informativne sesije, sastanke diskusionih grupa i prezentacije volonterskih projekata koji imaju pozitivan uticaj na zajednicu. Ove aktivnosti imaju za cilj da podstaknu interesovanje i posvećenost mladih za volonterske aktivnosti.
- 5.2. **Identifikacija potreba zajednice i volonterskih projekata:** Identifikacija specifičnih potreba zajednice i volonterskih projekata koji mogu efikasno odgovoriti na ove potrebe. Ovo će pomoći u usmeravanju volonterskih aktivnosti kako bi se postigao najveći mogući učinak.
- 5.3. **Organizacija volonterskih događaja i aktivnosti:** Organizacija različitih volonterskih događaja i aktivnosti, kao što su čišćenje okoliša, pomoć zajednici, poseta domovima za starije osobe i druge aktivnosti koje doprinose opštem stanju zajednice.

- 5.4. **Kreiranje volonterskih platformi:** Razvoj različitih platformi za mlade, uključujući digitalne platforme, web stranice i mobilne aplikacije, koje omogućavaju mladima da pronađu i uključe se u volonterske projekte koji ih zanimaju.
- 5.5. **Pružanje potrebnih znanja i vještina:** Pružanje potrebne obuke i vještina mladima kako bi bili efikasni i uspješni u svom volonterskom radu. To uključuje vještine komunikacije, upravljanja vremenom i timske suradnje.
- 5.6. **Podsticanje i vrednovanje dobrovoljnog doprinosa:** Podsticanje i vrednovanje dobrovoljnog doprinosa mladih ljudi, nagrađivanje za njihov trud i uticaj u zajednici. Ovo može uključivati posebne ceremonije kao što je proglašenje volontera godine i druge oblike javnog priznanja njihove posvećenosti.

Ove aktivnosti su neophodne za izgradnju kulture angažmana i društvene odgovornosti među mladima, čineći ih aktivnim partnerima u razvoju i unapređenju svoje zajednice.

Specifični cilj 6: Podsticanje mladih na bavljenje fizičkim i sportskim aktivnostima, kao i umetnošću, kulturom i kulturnom baštinom.

Planirane aktivnosti za realizaciju ovog cilja uključuju:

- 6.1. **Organizacija sportskih događaja i aktivnosti:** Organizacija sportskih turnira, takmičenja i raznih sportskih aktivnosti mladih, uključujući fudbal, košarku, odbojku i druge popularne sportove. Uključivanje osoba sa invaliditetom biće poseban fokus kako bi se osiguralo inkluzivno učešće.
- 6.2. **Pružanje umetničkih i kulturnih programa i kurseva:** Organizacija različitih kurseva i programa za mlade iz oblasti umetnosti, muzike, pozorišta, književnosti, plesa, rukotvorina i kulturnog nasleđa. To će uključivati kreativne radionice i studijske posete kako bi se podstaklo interesovanje mladih i umetnički razvoj.
- 6.3. **Stvaranje okruženja podrške za alternativne aktivnosti:** Obezbeđivanje prostora i resursa koji omogućavaju mladim ljudima da istraže i razviju svoja interesovanja za alternativne aktivnosti, kao što su izleti u prirodu, kulturna putovanja, jezičke aktivnosti i dubinske kulturne studije.
- 6.4. **Organizacija kulturnih događaja i omladinskih festivala:** Organizacija kulturnih događaja, festivala mladih i društvenih događaja koji promovišu kulturnu i umetničku raznolikost. Ove manifestacije imaju za cilj potaknuti učešće mladih u različitim umetničkim i kulturnim aktivnostima i sadržajima.
- 6.5. **Korištenje tehnologije za poticanje učešća:** korištenje društvenih medija i tehnologije za promoviranje i poticanje učešća mladih u fizičkim, sportskim, umetničkim i kulturnim aktivnostima. To uključuje stvaranje digitalnih platformi i aplikacija koje olakšavaju saradnju i razmenu iskustava među mladima.

Ove aktivnosti su osmišljene da podstaknu zdrav i aktivan način života, kao i da povećaju angažman mladih u obogaćivanju kulturnog i umetničkog života svoje zajednice.

Specifični cilj 7: Podrška inicijativama koje promovišu zelenu ekonomiju i čisto i zeleno okruženje.

Planirane aktivnosti za realizaciju ovog cilja uključuju:

- 3.1. **Podsticanje inicijativa za obnovljivu energiju:** Podrška i promocija ulaganja u projekte obnovljive energije, kao što su instalacije solarnih panela, vjetroturbine i druge tehnologije koje doprinose održivoj proizvodnji energije.

- 3.2. **Promocija ekološkog transporta:** Podsticanje upotrebe održivih transportnih sredstava kao što su javni prevoz, bicikli, električni automobili i drugi vidovi transporta koji smanjuju emisiju štetnih gasova.
- 3.3. **Podsticanje ekoloških praksi za preduzeća:** Podsticanje preduzeća da implementiraju održive poslovne prakse koje uključuju recikliranje, korišćenje materijala koji se mogu reciklirati i smanjenje zagađenja životne sredine.
- 3.4. **Organizacija kampanja podizanja svesti i edukacije:** Organizacija kampanja podizanja svesti i edukacije javnosti o važnosti zaštite životne sredine i korišćenja održivih resursa. Ove kampanje će uključivati obrazovne programe u školama i aktivnosti u zajednici.
- 3.5. **Podsticanje ulaganja lokalne samouprave u projekte zaštite životne sredine:** Podrška vladinim politikama i inicijativama koje podstiču ulaganje lokalne uprave i mladih u projekte zaštite životne sredine, uključujući davanje grantova i druge politike podrške.
- 3.6. **Upotreba tehnologije za praćenje i zaštitu životne sredine:** Upotreba informacione i komunikacijske tehnologije za praćenje i zaštitu životne sredine. Ovo uključuje upotrebu digitalnih aplikacija za prijavu zagađenja životne sredine i platforme za prikupljanje i analizu podataka o životnoj sredini.

Sprovođenjem ovih definisanih aktivnosti, opštinska uprava, privreda, nevladine organizacije, sportski klubovi, neformalne grupe i pojedinci će doprineti zelenijoj ekonomiji i stvaranju zdravijeg i zelenijeg okruženja za sve.

4. PRAĆENJE I EVALUACIJA

Monitoring i evaluacija su suštinski elementi za efektivnu implementaciju strategije za mlade u opštini Uroševac. Ovi procesi osiguravaju da je strategija dinamična i da se prilagođava promenama i novim potrebama koje se mogu pojaviti tokom njene implementacije. Upotreba objektivnog i sistematskog sistema za praćenje i evaluaciju aktivnosti i rezultata je od vitalnog značaja za garantovanje uspeha strategije.

Uključivanje indikatora uspeha: Definiranje i korišćenje unapred određenih indikatora uspeha je od suštinskog značaja za procenu napretka, identifikaciju izazova i otkrivanje mogućnosti za poboljšanje. Ovi pokazatelji mogu uključivati:

- **Stopa rasta učešća mladih u omladinskim aktivnostima:** Merenje porasta broja mladih koji se bave različitim omladinskim aktivnostima.
- **Prostor i uključivanje mladih u procese donošenja odluka:** Procena načina i stepena uključenosti mladih u donošenje odluka koje utiču na njihov život i razvoj zajednice.

Plan evaluacije : Definisanje jasnog plana za periodičnu evaluaciju implementacije strategije i postizanja ciljeva je od suštinskog značaja. Ovaj plan bi trebao uključivati specifične metodologije i alate za merenje uticaja i percepcije strategije od strane zainteresovanih strana, uključujući ankete, intervju, sastanke fokus grupa i druge istraživačke metode.

Uloga opštine Uroševac: Direkcija za kulturu, omladinu i sport u opštini Uroševac biće glavni nosilac, realizator i nadzornik ove strategije. Ovo će osigurati da se sve aktivnosti i inicijative kontinuirano prate i prilagođavaju prema rezultatima evaluacije kako bi se maksimizirala njihova učinkovitost.

Kroz ove procese praćenja i evaluacije, strategija za mlade ima za cilj da postane živi dokument koji odražava i prilagođava se različitim i tekućim zahtevima zajednice mladih u Uroševcu, pružajući im najbolje mogućnosti za lični razvoj i doprinos zajednici.

5. ODOBRENJE I IMPLEMENTACIJA

Usvajanje i implementacija strategije za mlade su ključni koraci kako bi se osiguralo da se planirani ciljevi i zadaci uspješno ostvare. Proces će uključivati nekoliko jasnih i strukturiranih faza kako bi se garantovao efikasan pristup:

1. **Priprema konačnog strateškog dokumenta:** Ova faza uključuje finalizaciju strateškog dokumenta, osiguravajući da svi delovi budu jasni, potpuni, odražavaju potrebe i očekivanja mladih ljudi, kao i šire zajednice.
2. **Prezentacija Odboru za politiku i finansije:** Strategija će biti predstavljena na razmatranje i sugestija Odboru za politiku i finansije, koji će dati smernice i moguće korekcije pre nego što se nastavi.
3. **Prezentacija Skupštini opštine i slanje dokumenta na javnu raspravu:** Nakon početnog odobrenja od strane komisije, strateški dokument će biti predstavljen Skupštini opštine na širu raspravu. Ova prezentacija će biti otvorena za javnost i davanje komentara i sugestija.
4. **Usvajanje od strane Skupštine opštine Uroševac nakon preporuka:** Nakon javne rasprave i integrisanja svih potrebnih sugestija i preporuka, strateški dokument će biti poslat na konačno usvajanje od strane Skupštine opštine Uroševac.
5. **Inicirati implementaciju strategije na osnovu akcionog plana:** Nakon odobrenja, implementacija strategije će biti sprovedena na osnovu detaljnog akcionog plana. Ovaj plan će jasno uključiti sve aktivnosti, njihovo trajanje, odgovornosti i resurse potrebne za svaku aktivnost, i biće predstavljen skupštini na odobrenje. Akciono planiranje će biti u potpunom skladu sa ciljevima i ciljevima strategije i obezbediće široko učešće svih zainteresovanih strana kako bi se garantovala uspješna implementacija.

Ovaj strukturirani pristup osigurava jasan i organiziran proces koji omogućava ne samo usvajanje i pravilnu implementaciju strategije, već i široku uključenost i efikasno praćenje kako bi se osiguralo postizanje njenih ciljeva.

6. STALNA KOMUNIKACIJA I ANGAŽOVANJE

Kontinuirana komunikacija i angažovanje su od vitalnog značaja za uspeh strategije uključivanja i podrške mladih u opštini Uroševac. Efikasan i sveobuhvatan komunikacioni plan je od suštinskog značaja za informisanje mladih i zainteresovanih strana o razvoju, dostignućima i mogućnostima za učešće.

Izrada i implementacija komunikacijskog plana: Detaljni komunikacijski plan će biti razvijen i implementiran korištenjem različitih medijskih platformi i kanala, uključujući:

- **Društvene mreže:** Korištenje Facebooka, Instagrama, Twittera i drugih platformi za deljenje važnih informacija, najava važnih događaja i dostignuća.
- **Zvanične web stranice:** Kontinuirano ažuriranje web stranice opštine novim informacijama, strateškim dokumentima i mogućnostima za angažovanje.
- **Tradicionalni mediji:** Saradnja sa lokalnim i nacionalnim medijima kako bi se osiguralo da važne informacije dođu do šire publike.

Podsticanje kontinuiranog angažmana: Strategija će uključiti i razvoj programa i aktivnosti koje omogućavaju aktivno učešće mladih u procesima donošenja odluka i implementaciji projekata. Ovo će se postići kroz:

- **Organizacija radionica i konsultativnih sastanaka:** Ove sesije će mladim ljudima pružiti priliku da direktno učestvuju u diskusijama, daju svoja mišljenja i utiču na odluke koje se na njih tiču.
- **Interaktivne online platforme:** Stvaranje online platformi na kojima mladi ljudi mogu komunicirati, izražavati svoje ideje i predloge i virtualno sudjelovati u donošenju odluka.

Važnost ovog uključivanja leži u stvaranju osećaja vlasništva i inkluzije kod mladih, što je od suštinskog značaja za realizaciju ciljeva strategije. Ovo takođe pomaže da se izgradi uključenija i angažovanija zajednica, čineći mlade ne samo učesnicima već i saradnicima u održivom razvoju zajednice.

DODATAK 1
OPŠTINSKI AKCIONI PLAN ZA MLADE
2024 – 2027

Uvod

Kosovo se ističe svojom izuzetnom omladinskom dinamikom i potencijalom, sa prosečnom starošću od samo 26 godina, što ga čini zemljom sa najmlađom populacijom na Balkanu i u Evropi. Ova omladinska populacija čini oko 30% ukupne populacije, pružajući jedinstvenu priliku da utiče na ekonomski i društveni razvoj zemlje. U ovom kontekstu, angažovanje i učešće mladih ljudi u društvu, posebno u Uroševcu, su od suštinskog značaja za obezbeđivanje stabilne i prosperitetne budućnosti.

Mladi ljudi u Uroševcu, i na Kosovu uopšte, suočavaju se sa različitim izazovima koji uključuju nedostatak kvalitetnih usluga, rekreativnih i kulturnih aktivnosti, kao i mogućnosti zapošljavanja i platformi za građansko angažovanje. Opštinski akcioni plan za mlade 2024 - 2027 u Uroševcu ima za cilj da se bavi ovim pitanjima kroz niz inicijativa i programa koji se fokusiraju na osnaživanje i učešće mladih ljudi u donošenju odluka, kao i na poboljšanje pristupa obrazovanju, zdravlju i mogućnostima zapošljavanja.

Istraživanje: Procena potreba mladih za 2024 - Opština Uroševac

U proceni potreba mladih u Uroševcu za 2024. godinu, otkriveno je nekoliko ključnih aspekata koji odražavaju situaciju i očekivanja mladih ljudi u ovoj opštini. Demografska analiza je pokazala nisku uključenost mladih u organizacije, nevladine organizacije i klubove, pri čemu je samo 28,4% njih izjavilo da su deo bilo koje organizirane grupe. Ovo ukazuje na nedostatak mogućnosti ili nevoljkost da se uključi u aktivnosti i inicijative koje mogu obezbediti lični i profesionalni razvoj.

Osim toga, sigurnost se pojavljuje kao jedna od najvećih briga mladih, posebno u obrazovnim ustanovama. Mladi osećaju potrebu za strožim merama sigurnosti i snažnijim odgovorom na one koji ugrožavaju njihovu sigurnost, što naglašava važnost izgradnje sigurnih obrazovnih okruženja.

S druge strane, istraživanja pokazuju da mladi ljudi imaju veliko interesovanje za neformalno obrazovanje i usluge zapošljavanja, što odražava potražnju za više programa i obuka vezanih za razvoj karijere. Ovaj veliki interes za profesionalni razvoj i stvaranje mogućnosti za zapošljavanje definiše važnu oblast u kojoj se naponi mogu usmeriti da podrže njihove aspiracije.

Generalno, tehnologija i društveni mediji su preferirani kao glavna sredstva informisanja mladih, što ukazuje na mogućnost da se ovi kanali koriste za poboljšanje komunikacijskih i informacionih strategija za

mlade. Ova sklonost utiče na to kako informacije treba da se šire da bi se efektivno doprlo do ove publike i ohrabrilo njihovo učešće u različitim aktivnostima koje mogu ponuditi zajednica ili privatne inicijative.

Istraživanje je također pokazalo jasnu potrebu za podrškom u smislu mentalnog i emocionalnog zdravlja mladih ljudi. Mnogi od njih osećaju nedostatak pristupa uslugama savetovanja i psihološke podrške, što je ključno za njihovo celokupno blagostanje. Suočavanje sa školskim stresom, društvenim pritiscima i ličnim izazovima, bez adekvatne podrške, može dovesti do dugotrajnih problema mentalnog zdravlja. Ova situacija naglašava potrebu za povećanjem resursa i pristupa specijalizovanim uslugama koje mogu pomoći mladim ljudima da se izbore sa svojim izazovima na efikasnije i zdravije načine.

Ovi nalazi, kao i mnoga druga iz nedavnih istraživanja, nesumnjivo će poslužiti kao vodič za razvoj budućih strategija i za izradu akcionih planova koji imaju za cilj poboljšanje uslova i mogućnosti za mlade ljude u Uroševcu, fokusirajući se na rešavanje njihovih specifičnih potreba za sigurnost, angažman, obrazovanje, emocionalna podrška i profesionalni razvoj.

Koordinacija sa lokalnim, nacionalnim i evropskim politikama

Osnaživanje mladih u Uroševcu zahteva koordinisan i usaglašen pristup koji uključuje koordinaciju i partnerstvo između javnog, privatnog i nevladinog sektora, ali i saradnju sa obrazovnim, kulturnim institucijama i omladinskim organizacijama. Koordinacija sa lokalnim, nacionalnim i evropskim politikama osigurava da su akcije integrisane i podržavaju zajedničku viziju za budućnost mladih. Ovo uključuje sinhronizaciju sa inicijativama opštine Uroševac, *Strategijom za razvoj i osnaživanje mladih u opštini Uroševac 2024-2027*, nacionalnim politikama za mlade, kao što je *Nacionalna strategija za mlade odobrena od strane Ministarstva kulture, omladine i sporta*, kao i direktive i norme Evropske unije, kako bi se maksimizirala efikasnost i izgradila održiva platforma za razvoj mladih.

Promocija mentalnog zdravlja i prevencija mentalnih poremećaja jedan je od *ciljeva Evropskih ciljeva mladih* postavljenih *Strategijom Evropske unije za mlade 2019-2027*. Ciljevi: Mentalno zdravlje i dobrobit i unapredjenje ruralne omladine napred.

Korišćenje SWOT analize za stratešku orijentaciju

SWOT analiza pruža moćan alat za razumevanje snaga, slabosti, mogućnosti i pretnji koje utiču na mlade u Uroševcu. Ova analiza omogućava organizacijama i nosiocima zadataka da identifikuju interne resurse koji se mogu mobilizirati i vanjske izazove kojima se treba pozabaviti. Identifikovanjem oblasti u kojima mladi u Uroševcu imaju konkurentne prednosti i oblasti u kojima su izloženi rizicima, planeri mogu kreirati fokusirane strategije koje promovišu otpornost i prilagođavanje.

Dokument „Strategija za razvoj i osnaživanje mladih u opštini Uroševac 2024-2029“ deo je projekta „Angažman mladih, glas za uticaj“, koji finansira Stejt department SAD kroz program „Fond za inovacije angažovanja studenata 2023“, uz podršku Ambasade SAD na Kosovu, kojom administrira KUSA.

Akcioni plan 2024-2027 realizovan je uz podršku projekta „Podrška mladima iz manjinskih zajednica psiho-socijalnim i emocionalnim aktivnostima, kao i njihovo osnaživanje i integracija u kulturne aktivnosti u regionu Uroševca, druga faza“. Akcioni plan je finansiran od strane projekta 'Opština za mlade', podržan

od strane Vlade Japana preko Japanskog fonda za društveni razvoj, kojim administrira Svjetska banka, a implementira Ministarstvo lokalne uprave u saradnji sa Fondom za razvoj zajednice. (CDF), a finansijski je učestvovala Opština Uroševac.

Ovaj dokument je pripremljen u skladu sa Odlukom br. 61/24 od 21.03.2024.godine gradonačelnika Opštine Uroševac, g. Agim Ali. U tu svrhu formirana je radna grupa koju čine mladi izabrani iz nevladinih organizacija, srednjih škola i predstavnika institucija.

Aneks 1: AKCIONI PLAN MLADIH 2024-2027

PRIORITET I	DOGAĐAJI	OPIS AKTIVNOST	INDIKATORI	ODGOVORNA INSTITUCIJA/E	DRUGA POMOĆNA TELA	PERIOD IMPLEMENTACIJE	ALATI/OPREMA	BUDŽET
Obrazovanje i stručno usavršavanje	1.1 Stvaranje novih centara za stručnu obuku	Razvoj i otvaranje novih centara koji nude programe obuke u oblastima u kojima postoji velika potražnja na tržištu rada.	Broj novih otvorenih centara, broj registrovanih mladih.	Inovacioni centar, Akademija Flutura	DKOS	2025-2026	Tehnološki uređaji	1.500 EUR x3 = 4.500 EUR
	1.2 Proširenje programa stručne prakse	Saradnja sa preduzećima u obezbeđivanju plaćene prakse za mlade ljude u ključnim oblastima.	Broj obavljenih praktsi, procenat pripravnika koji primaju ponude za posao.	Regionalne kancelarije	Privatna preduzeća, Privredna komora, lokalna preduzeća, DKOS	2024-2026	Sporazumi o saradnji, platforme za posredovanje	2.500 EUR x 3 = 7.500 EUR

	<p>1.3 Mentorstvo i programi razvoja vještina</p>	<p>Realizacija mentorskih programa za mlade ljude sa uspešnim profesionalcima u svojim oblastima.</p>	<p>Broj mentora i mentorovanih</p>	<p>Centri za razvoj karijere (ili najorgan na Zavodu za zapošljavanje</p>	<p>Univerziteti, profesionalci u relevantnim oblastima</p>	<p>2024-2027</p>	<p>Edukativni materijali, prostori za sastanke</p>	<p>1.500 EUR x3 = 4.500 EUR</p>
	<p>1.4 Povećanje obrazovne ponude u oblasti informacionih tehnologija</p>	<p>Proširite obrazovne programe koji se fokusiraju na ICT i razvoj softvera, uključujući kodiranje i sajber sigurnost.</p>	<p>Broj novih predmeta, broj upisanih studenata.</p>	<p>USHAF, DKOS</p>	<p>ITK kompanije, međunarodne organizacije</p>	<p>2024-2025</p>	<p>Računarske laboratorije, softver</p>	<p>2.500 EUR x 3 = 7.500 EUR</p>

	1.5 Promovisanje obrazovanja i obuke u oblastima životne sredine i održivosti	Promocija i ponuda programa koji se bave potrebama održivog razvoja i zaštite životne sredine.	Broj novih programa, broj učesnika u ekološkim aktivnostima.	Ministarstvo životne sredine i prostornog planiranja, Alpinistička planinarska udruženja Uroševca	Organizacije za zaštitu životne sredine, istraživački instituti	2024-2027	Didaktički materijali, oprema za terenska istraživanja	2.500 EUR x 3 = 7.500 EUR
--	--	--	--	---	---	-----------	--	---------------------------

OPŠTINSKI AKCIONI PLAN MLADIH 2024-2027

PRIORITET II	DOGADAJI	OPIS AKTIVNOST	INDIKATORI	ODGOVORNA INSTITUCIJA/S	DRUGA POMOĆNA TELA	PERIOD IMPLEMENTACIJE	ALATI/OPREMA	BUDŽET
Uključivanje i zastupanje zajednice	2.1 Obuke za veštine zagovaranja i zastupanja	Organizovanje obuka za mlade ljude kako bi razvili svoje veštine zagovaranja, javnog predstavljanja i	Broj obučanih mladih ljudi, unapređenje komunikacijskih i zagovaračkih veština.	Direkcija za kulturu, omladinu i sport; Omladinski centri, Edukativni	Osnovne škole u gradu Uroševcu	2024-2027	Materijali za obuku, stručnjaci iz oblasti	1.500 EUR x 3 = 4.500 EUR

				centar Dubrave;						
2.2 Kampanja podizanja svesti o važnosti angažmana mladih	jasnog artikuliranja njihovih zahteva.	Razvoj medijskih kampanja i aktivnosti senzibilizacije u cilju podizanja svesti o značaju učesća mladih u donošenju odluka.	Broj sprovedenih kampanja, povećanje svesti u zajednici.	Direkcija za kulturu, omladinu i sport	Lokalni mediji, škole	2024-2027	Prostor za održavanje foruma, audio/vizue Ina oprema	1.500 EUR x3 = 4.500 EUR		
2.3 Mentorski program za mlade lidere	Okupljanje mladih ljudi sa lokalnim liderima i stručnjacima u različitim oblastima kako bi se izgradili budući lideri zajednice.	Broj uključenih mladih ljudi i mentora, uspešne priče, realizovani projekti.	Omladinske organizacije u opštini Uroševac (SWOK, Toka, Mreža NVO, itd.)	Lokalna preduzeća, postojeći mentori	2024-2027	Mentorski materijali, prostor za sastanke	2.500 EUR x 3 = 7.500 EUR			

<p>2.4 Podrška redovnim sastancima saveta učenika u školama</p>	<p>Osposobljavanje saveta učenika u srednjim školama da organizuju redovne sastanke na kojima se raspravlja i rešava pitanja učenika.</p>	<p>Učestalost sastanaka, broj mladih uključenih, broj obrađenih i rešenih pitanja.</p>	<p>Ministarstvo obrazovanja ODO - Opštinska direkcija za obrazovanje - Uroševac</p>	<p>Savet učenika, direktori škola, roditelji</p>	<p>2024 - 2027 Svakih šest meseci</p>	<p>Sredstva komunikacije, prostori za sastanke (školske kancelarije)</p>	<p>1.500 EUR x3 = 4.500 EUR</p>
<p>2.5 Podsticanje učešća mladih u politici</p>	<p>Organiziranje seminara i sastanaka sa lokalnim političarima na kojima bi se razgovaralo o važnosti uključivanja mladih u politiku i podsticanju</p>	<p>Broj mladih zainteresovanih za politiku, učešće na izborima kao kandidati.</p>	<p>političke stranke; Opština Uroševac</p>	<p>Lokalni savet mladih</p>	<p>2024-2025</p>	<p>Informativni materijali, mesta za sastanke</p>	<p>1.500 EUR x3 = 4.500 EUR</p>

		<p>njihovih kandidatura za pozicije odlučivanja.</p>						
<p>2.6 Pokretanje kampanje "Naš glas u gradu".</p>	<p>Pokretanje široke kampanje podizanja svesti usmerene na podsticanje učešća mladih u diskusijama i donošenju odluka o urbanim pitanjima koja utiču na svakodnevni život.</p> <p>Kampanja će uključivati društvene mreže, seminare i panel diskusije sa lokalnim zvaničnicima.</p>	<p>Povećanje učešća mladih na javnim skupovima i konsultacijama, dodavanje njihovih predloga urbanističkim planovima i projektima.</p>	<p>Lokalne organizacije; Opština Uroševac; LYAC</p>	<p>Lokalni mediji, škole, univerziteti</p>	<p>2024-2025</p>	<p>Promotivni materijali, prostori za događaje, online platforme</p>	<p>1.500 EUR x3 = 4.500 EUR</p>	

OPŠTINSKI AKCIONI PLAN MLADIH 2024-2027

PRIORITET III	DOGAĐAJI	OPIS AKTIVNOST	INDIKATORI	ODGOVORNA INSTITUCIJA/S	DRUGA POMOĆNA TELA	PERIOD IMPLEMENTACIJE	ALATI/OPREMA	BUDŽET
Sigurnost i zaštita u zajednici	3.1 Istraživanje o merenju incidenata i slučajeva u školama	Sprovođenje istraživanja o učestalosti incidenata i sigurnosti u školama.	Izveštaj o istraživanju, prikupljeni podaci, preporuke za poboljšanje.	ODO Uroševac,	Lokalne organizacije koje se bave istraživanjem (SWOK, Ubo Consulting, itd.)	Svake dve godine	Alati za istraživanje i upitnici, programi za analizu podataka	3.500 EUR
	3.2 Sistem nadzora sigurnosti u školama	Instalacija sigurnosnih kamera i nadzornih sistema za povećanje sigurnosti u školskim prostorijama.	Broj instaliranih kamera, smanjenje sigurnosnih incidenata.	Direkcija za obrazovanje, Odbor za politiku i finansije	Osiguravajuća društva, lokalne organizacije	2025-2026	Sigurnosne kamere, sistemi za nadzor	

<p>3.3 Obuke za upravljanje vanrednim situacijama</p>	<p>Obuka za mlade da nauče kako da reaguju na vanredne situacije, uključujući požare, zemljotrese i druge kritične situacije.</p>	<p>Broj obučениh mladih ljudi, sposobnost upravljanja vanrednim situacijama.</p>	<p>Osnovne škole, crveni krst</p>	<p>Vatrogasna služba, prva pomoć</p>	<p>2024-2027</p>	<p>Oprema za hitne slučajeve, edukativni materijali, moduli obuke</p>	<p>1.500 EUR x3 = 4.500 EUR</p>
<p>3.4 Sprovedenje obuke o sajber sigurnosti</p>	<p>Održavanje radionica o podizanju svesti mladih o opasnostima interneta, cyber maltretiranju i sigurnim praksama</p>	<p>Broj održanih radionica, unapređivanje znanja o online sigurnosti.</p>	<p>Lokalne organizacije koje pružaju obuku, Inovacioni centar</p>	<p>Škole, IT kompanije</p>	<p>2024-2026</p>	<p>Edukativni materijali, online platforma</p>	<p>1.500 EUR x3 = 4.500 EUR</p>

<p>3.5 Zagovaranje prijavljivanih i sigurnosnih incidenata</p>	<p>Negovanje kulture u kojoj se mladi ljudi i školsko osoblje ohrabruju i podržavaju da prijave sve sigurnosne incidente ili maltretiranje.</p>	<p>Povećati broj prijavljenih slučajeva, poboljšati svjest i odgovor na incidente.</p>	<p>Ministarstvo obrazovanja, ODO</p>	<p>Omladinski centri, Inovacioni centar</p>	<p>2024-2026</p>	<p>Obrazovni materijali, platforme za izveštavanje</p>	<p>1.500 EUR x3 = 4.500 EUR</p>
<p>3.6 Povećanje upotrebe SMIA za prijavljivane slučajeve u školama</p>	<p>Kampanja i praktična obuka vezana za povećanje implementacije sistema za upravljanje informacijama (ISMS) za izveštavanje i praćenje sigurnosnih incidenata na</p>	<p>Implementacija sistema, njegova efikasna upotreba, broj prijavljenih i tretiranih slučajeva.</p>	<p>Ministarstvo obrazovanja ODO</p>	<p>Model škole (koje efikasno koriste SMIA), IT kompanije</p>	<p>2024-2025</p>	<p>SMIA softver, praktična obuka za korisnike</p>	<p>1.500 EUR x3 = 4.500 EUR</p>

OPŠTINSKI AKCIONI PLAN MLADIH 2024-2027									
PRIORITE T IV	DOGADAJI	OPIS AKTIVNOST	INDIKATORI	ODGOVORNA INSTITUCIJA/S	DRUGA POMOĆNA TELA	PERIOD IMPLEMENTA CIJE	ALATI/ OPREMA	BUDŽE T	
Razvoj kulturnih, rekreativnih, fizičkih i sportskih aktivnosti i programa	4.1 Organizacija sportskih događaja i aktivnosti	Organizacija sportskih turnira i takmičenja, uključujući sportove poput fudbala, košarke i odbojke, kao i inkluzivnih sportova posvećenih osobama sa invaliditetom.	Broj događaja, učešće, uključivanje osoba sa invaliditetom.	DKOS, ODO, Uroševac, MKOS Sportski klubovi	Handikos, Uroševac, Hendifer, NVO Toka, SWOK, itd.	2025-2027	Sportski tereni, oprema	15.000 EUR x3 = 45.000 EUR	
		sistematičan i održiv način.							

<p>4.2 Pružanje umetničkih i kulturnih programa i kurseva</p>	<p>Organiziranje tečajeva iz umetnosti, muzike, pozorišta, plesa i zanata, uključujući kreativne radionice i studijske posete.</p>	<p>Broj ponuđenih kurseva, učešće mladih.</p>	<p>Direkcija za kulturu, omladinu i sport</p>	<p>Škole, kulturni instituti, Pozorište Adriana, KUD Kastriotet, Umetnička galerija, HITHI, itd</p>	<p>2024-2027</p>	<p>Umetnički materijali, prostori za kurs</p>	<p>10.000 EUR x3 = 30.000 EUR</p>
<p>4.3 Stvaranje pratećih objekata za alternativne aktivnosti</p>	<p>Pružanje prostora za alternativne aktivnosti kao što su izleti u prirodu i kulturni izleti.</p>	<p>Broj aktivnosti, učešće mladih.</p>	<p>Direkcija za ekonomski razvoj i turizam - Uroševac</p>	<p>Turističke organizacije, parkovi prirode</p>	<p>2024-2027</p>	<p>Transport, putna oprema</p>	<p>1.500 EUR x3 = 4.500 EUR</p>
<p>4.4 Organizacija kulturnih</p>	<p>Organiziranje omladinskih festivala koji</p>	<p>Broj festivala, učešće i</p>	<p>DKOS-Uroševac</p>	<p>Domaći umetnici, različite</p>	<p>Svake godine</p>	<p>Prostori za događaje,</p>	<p>5000 EUR x3 =</p>

dogadaja i festivala mladih	promoviraju kulturnu i umetničku raznolikost i podstiču učešće mladih.	raznovrsnost sadržaja.		kulture zajednice		promotivni materijali	15 000 EUR
4.5 Korišćenje tehnologije za podsticanje učešća	Kreiranje i promocija digitalnih platformi za uključivanje mladih u sportske, kulturne i umetničke aktivnosti.	Razvoj aplikacije, broj aktivnih korisnika, interakcije na platformi.	Inovacioni centar	IT kompanije, lokalni mediji, društvene mreže	2024-2027	Softver, digitalni uređaji	500 EUR x3 = 1.500 EUR
4.6 Unapređenje igrališta i javnih površina	Uređenje parkova i javnih prostora novim instalacijama za sport i igre, pristupačnim i	Pобољшаних pristupačnih prostora, učestalost	Direkcija za urbanizam i životnu sredinu,	Građevinske kompanije, sponzori	2026-2027	Oprema za igrališta, povećanje broja postojećih	Dobijte podatke u nadležnoj direkciji

			osobama sa invaliditetom, uključujući zelene površine za opuštanje.	korištenja od strane mladih.	Direkcija za infrastrukturu			parkova itd.	
--	--	--	---	------------------------------	-----------------------------	--	--	--------------	--

OPŠTINSKI AKCIONI PLAN MLADIH 2024-2027

PRIORITET V	DOGAĐAJI	OPIS AKTIVNOST	INDIKATORI	ODGOVORNA INSTITUCIJA/S	DRUGA POMOĆNA TELA	PERIOD IMPLEMENTACIJE	ALATI/OPREMA	BUDŽET
Promoviran je mentalnog zdravlja i dobrobiti:	5.1 Obrazovni programi o mentalnom zdravlju	Razvoj i implementacija obrazovnih programa u školama i drugim institucijama, usmerenih na podizanje svesti o pitanjima mentalnog zdravlja.	Broj uključenih institucija, broj učesnika.	Direkcija za zdravstvo i socijalnu zaštitu	Škole, univerziteti, nevladine organizacije na terenu	2024-2027	Edukativni materijali, treneri	3000 EUR x3 = 9000 EUR

<p>5.2 Centar za savete i podršku</p>	<p>Osnivanje centara/kancelarija posvećenih savetovanju i emocionalnoj podršci na različitim lokacijama u opštini.</p>	<p>Broj otvorenih centara, broj ponuđenih savetovanja.</p>	<p>Direkcija za zdravstvo i socijalnu zaštitu</p>	<p>Klinike, bolnice, centri za mentalno zdravlje, domovi za mlade, osnovne i srednje škole</p>	<p>2024-2027</p>	<p>Savetovališta, stručno osoblje</p>	<p>3000 EUR x3 = 9000 EUR</p>
<p>Programi podizanja svesti o stigmatizaciji</p>	<p>Kampanje i aktivnosti za podizanje svesti protiv stigmatizacije pitanja mentalnog zdravlja i promoviranje otvorenijeg i ohrabrujućeg pristupa.</p>	<p>Smanjenje stigmatizacije povećanje prijateljavanja problema mentalnog zdravlja.</p>	<p>Direkcija za zdravstvo i socijalnu zaštitu</p>	<p>Mediji, škole, univerziteti</p>	<p>2024-2027</p>	<p>Promotivni materijali, mediji</p>	<p>1.500 EUR x3 = 4.500 EUR</p>

<p>5.4 Informativne sesije o svesti i upravljanju stresom</p>	<p>Organizacija treninga o tehnikama upravljanja stresom i opuštanju za mlade.</p>	<p>Broj održanih obuka, učešće mladih.</p>	<p>Centar za mentalno zdravlje, DKOS</p>	<p>Partnerske organizacije</p>	<p>2024-2027</p>	<p>Materijali za obuku, treneri</p>	<p>1.500 EUR x3 = 4.500 EUR</p>
<p>5.5 Prilagođavan je aplikacija o mentalnom zdravlju na albanskom jeziku</p>	<p>Adaptacija mobilnih aplikacija na albanskom jeziku koje nude savete, resurse i međusobnu podršku za mentalno zdravlje mladih.</p>	<p>Broj preuzimanja, aktivni korisnici, pozitivne povratne informacije.</p>	<p>Inovacioni centar, DKOS</p>	<p>IT kompanije, organizacije za mentalno zdravlje</p>	<p>Aplikacije za Android/IOS</p>		<p>1000 EUR x3 = 3000 EUR</p>

5.6	Uključivanje psihologa i socijalnih radnika u škole	Povećanje broja psihologa i socijalnih radnika koji su raspoređeni u školama kako bi pružili stalnu podršku učenicima.	Povećao se broj psihologa i socijalnih radnika, čime je smanjen broj slučajeva mentalnih problema.	Ministarstvo prosvete, ODO,	Škola, CSR	2026-2027	Savetovališta, radna oprema, metodologije emocionalne podrške	1.500 EUR x3 = 4.500 EUR
5.7	Promocija usluga CSR	Kampanja za podizanje svesti i korištenje usluga koje pruža Centar za socijalni rad, uključujući informativne sesije i promotivne materijale.	Povećanje informacija i usluga koje pružaju mladi ljudi u PSC, povećanje svesti u zajednici.	Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite, CSR	Mediji, obrazovne institucije	2024-2027	Promotivni materijali, informativne sesije	1.500 EUR x3 = 4.500 EUR

	<p>5.8 Promocija postojećih platformi za emocionalnu podršku</p>	<p>Organiziranje informativnih i obrazovnih kampanja za promoviranje postojećih platformi kao što su Lifeline i druge koje nude savetovanje i emocionalnu podršku.</p>	<p>Povećanje broja poziva i interakcija na ovim platformama, smanjenje osećaja izolacije i depresije među mladima.</p>	<p>Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite</p>	<p>Mediji, nevladine organizacije, škole, univerziteti</p>	<p>2025-2027</p>	<p>Promotivni materijali, digitalne platforme</p>	<p>1.500 EUR x3 = 4.500 EUR</p>
--	---	--	--	--	--	------------------	---	--

OPŠTINSKI AKCIONI PLAN MLADIH 2024-2027								
PRIORITET VI	DOGAĐAJI	OPIS AKTIVNOST	INDIKATORI	ODGOVORNA INSTITUCIJA/S	DRUGA POMOĆNA TELA	PERIOD IMPLEMENTACIJE	ALATI/OPREMA	BUDŽET
Osnajivanje mladih iz najvećinskih zajednica	6.1 Organizacija zajedničkih kulturnih i sportskih aktivnosti	Organizovanje aktivnosti koje uključuju učesnike iz svih zajednica, uključujući	Broj organizovanih aktivnosti, učešće mladih	DKOS-, Kancelarija za zajednice,	Škole, sportski klubovi,	2024-2027	Prostor za događaje, sportska oprema	1.500 EUR x3 = 4.500 EUR

	festivale, sportska takmičenja i kulturne događaje.	iz nevećinskih zajednica.	Odbor za zajednice	nevladine organizacije		
6.2 Mentorski program za mlade iz zajednica Roma, Aškalija i Egipćana	Razvijanje mentorskog programa koji povezuje mlade ljude iz ovih zajednica sa profesionalcima u različitim oblastima kako bi im pomogao u razvoju karijera i veština.	Broj mentora i mentija, stopa uspešnosti mentorstva.	DKOS	NVO, lokalni biznisi	2024-2027	Materijali za obuku, prostor za sastanke 1.000 EUR x3 = 3.000 EUR
6.3 Stručna obuka za nevećinske zajednice	Realizacija obuka koje pružaju stručno osposobljavanje i pomoć u	Broj ponuđenih obuka, učešće,	Zavod za zapošljavanje, Centar za stručno	Lokalna preduzeća, nevladine organizacije	2026-2027	Alati za obuku, oprema 4.000 EUR x3 = 12.000 EUR

	pronalaženju posla za mlade iz nevećinskih zajednica.	povećanje zaposlenosti.	osposobljavanj e			
6.4 Podsticanje učešća u omladinskim i političkim organizacijama	Kampanja za podsticanje i podršku učešću mladih iz nevećinskih zajednica u lokalnim omladinskim i političkim organizacijama.	Broj uključениh mladih ljudi, povećano učešće u političkim aktivnostima i donošenju odluka.	Lokalni savet omladinske akcije - Uroševac	Političke stranke, omladinske nevladine organizacije	Informativn i materijali, digitalne platforme	1.000 EUR x3 = 3.000 EUR
6.5 Promoviranje pozitivnih vršnjačkih uzora iz	Organizovanje sesija i kampanja koje predstavljaju pozitivne uloge ljudi iz nevećinskih	Broj sesija, učešće mladih, uticaj	Ministarstvo kulture, omladine i sporta	Škole, mediji, organizacije koje rade na osnaživanju	Promotivni materijali, prostori za događaje	1.000 EUR x3 = 3.000 EUR

nevećinskih zajednica	zajednica u različitim oblastima kao što su sport, umetnost, nauka i biznis kako bi se inspirisali mladi ljudi	na njihove aspiracije.	nevećinskih zajednica	2024-2027	1.000 EUR x3 = 3.000 EUR
6.6 Promoviranje kulturne raznolikosti	Organiziranje kampanja i aktivnosti koje promoviraju kulturnu raznolikost, uključujući festivale, izložbe i informativne sesije.	Broj sprovedenih aktivnosti, učešće većinske zajednice, uticaj na percepciju.	Direkcija za kulturu, omladinu i sport	Škole, mediji, nevladine organizacije	Promotivni materijali, prostori za događaje

6.7	Integracija dece u ulične situacije	Otvaranje novih centara koji pružaju podršku i usluge deci ulice, uključujući obrazovanje, ishranu i zdravstvenu zaštitu.	Broj otvorenih centara, broj uključene dece, poboljšanje uslova života.	Ministarstvo finansija, rada i transfere	NVO, donatori	2024-2027	Prostori za centre, osoblje	1.000 EUR x3 = 3.000 EUR
-----	--	---	---	--	---------------	-----------	-----------------------------	-----------------------------

01.Br.104

Datum: 31.10.2024

Predsedavajući Skupštine opštine

